

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

НАУКОВІ ПРАЦІ

за матеріалами
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРИСВЯЧЕНІЙ 105-Й РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
С.З. ГЖИЦЬКОГО

(23 березня 2005 року)

Частина IV

ЛЬВІВ – 2005

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ**

НАУКОВІ ПРАЦІ

за матеріалами
**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ПРИСВЯЧЕНІЙ 105-Й РІЧНИЦІ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
С.З. ГЖИЦЬКОГО**

(2–3 березня 2005 року)

Частина IV

Секція незаразних хвороб тварин та фармакології

ЛЬВІВ – 2005

ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ТЕЛЯТ ПРИ БІЛОМ'ЯЗОВІЙ ХВОРОБИ

Зозуля О.І., Крошняк Я.Й., Глечик М.В., Зайцев О.О., студенти
Личук М.Г., Паска М.З. асистенти
Львівська національна академія ветеринарної медицини
імені С.З. Гжицького

Поширеною хворобою молодняка на ґрунті нестачі селену в західному регіоні України є білом'язова хвороба, що проявляється, головним чином, порушенням обміну речовин у скелетних м'язах і менше в м'язах серця і системи дихання.

Характерні прояви нестачі селену найчастіше спостерігаються у новонароджених та молодих тварин і супроводжуються сповільненням росту та високою смертністю.

Експериментальні дослідження проводили на базі господарств "Обрій" Любомльського району Волинської області (хворі тварини) та НДГ "Давидівське" Пустомитівського району Львівської області (здорові).

Кров телят 1–3 міс. віку брали з яремної вени до ранішньої годівлі. Як антикоагулянт використовували гепарин. Сироватку крові з паралельних проб одержували центрифугуванням та зберігали в морозильній камері.

Загальний клінічний стан досліджуваних телят був незадовільний, вгодованість нижче середньої. Виявлено втрату блиску та скуйовдженість шерсті, шерсть легко випадає, шкіра суха, малоеластична, підшкірна клітковина слабо виражена. Слабка реакція на зовнішні подразники, тварини більше лежать. Температура тіла в межах норми.

Концентрація селену в крові хворих телят була у 2,2 рази нижчою ніж у здорових ($73,4 \pm 3,8$) і коливалася в межах від 25,0 до 36,2 нг/мл. Низька концентрація селену в крові була причиною зниження активності селеновмісної глутатіонпероксидази (ГПО) у хворих тварин (172,4 до 238,1 мкмоль/хв GSH на 1г Hb). У клінічно здорових тварин активність ферменту коливалася в межах від 325.1 до 407,8 (у середньому $359.9 \pm 13,2$ мкмоль/хв GSH на 1г Hb).

Зниження активності ГПО є причиною посилення процесів

перекисного окиснення ліпідів (ПОЛ). Тому концентрація кінцевого продукту ПОЛ – малонового діальдегіду (МДА) у сироватці хворих телят в середньому становила $4,86 \pm 0,13$ мкмоль/л. Концентрація МДА у сироватці клінічно здорових телят коливалася в межах від 2,44 – 3,31 мкмоль/л.

Компенсування нестачі мікроелементів у раціонах за рахунок їх неорганічних форм не завжди забезпечує належний рівень елемента в тканині. Хелати (метіонати) мікроелементів містяться у біотичних рівнях, мають вищу біологічну доступність та кращий фізіологічний ефект.

Тому, нами проведено дослідження впливу неорганічної солі селену (натрію селеніту) та хелатної сполуки (метіонату) селену на стан системи антиоксидантного захисту телят та лікування нестачі селену.

Для цього у ТзОВ “Обрій” Любомльського району Волинської області сформовано 3 групи телят: контрольна (14 голів), утримувалися лише на основному раціоні та дві дослідні (по 16 і 17 телят), які крім основного раціону отримували селен у вигляді натрію селеніту 1,1 мг на тварину в день (1-ша дослідна), чи метіонату селену 2,4 мг на тварину в день (2-га дослідна), що еквівалентно 0,5 мг елемента в обох групах. Додатки згодовували протягом одного місяця індивідуально один раз на добу під час ранкової годівлі.

Дослідженнями встановлено, що при додаванні до раціонів телят добавок збільшилася концентрація селену в крові порівняно з контролем у 2,6 рази у першій та у 3,6 – у другій групі. Одночасно у 2,4 та 2,6 рази відповідно зросла активність ГПО.

У дослідних групах виявлено відповідно вищу концентрацію вітамінів А – на 8,1 % і 28,3 %, Е – на 15,2 % і 24,9 % та каротину – на 17,6 та 44,1 відсотки.

Зростання концентрації селену, вітамінів Е, А, каротину та активності ГПО сприяло зниженню інтенсивності перебігу процесів ПОЛ, що проявлялося зменшенням вмісту МДА в сироватці крові відповідно на 20,5 і 32,9 відсотки.

Отже, згодовування телятам, з ознаками селенової нестачі, натрію селеніту сприяє активації метаболічних процесів, зростанню активності антиоксидантної системи та виздоровленню хворих тварин. Метіонат селену має більш виражений терапевтичний ефект, який проявляється оптимальною регуляцією біохімічних

показників до фізіологічного рівня.

УДК: 619: 616.2: 636.2

КОМПЛЕКСНА ТЕРАПІЯ ТЕЛЯТ ПРИ БРОНХОПНЕВМОНІЇ

Манівчук У., Бучок І., Букрій О., студенти

Слівінська Л.Г., доцент

Хвороби органів дихання (респіраторні хвороби) широко розповсюджені серед молодняку великої рогатої худоби. Зокрема, неспецифічна бронхопневмонія є досить поширена і завдає значних економічних збитків. Це зумовлене не тільки відомими етіологічними факторами (антисанітарні умови утримання підвищена вологість приміщень різкі коливання добової температури), але і патогенною й умовно-патогенною мікрофлорою імунними дефіцитами. Тому проблема розробки ефективних способів лікування тварин хворих бронхопневмонією залишається і надалі актуальною.

. Зважаючи на вищесказане метою нашої роботи було порівняти ефективність комплексної терапії та результатами клінічного дослідження і деяких морфологічних і біохімічних показників крові хворих телят.

Матеріали і методи досліджень. Робота виконувалась в агрофірмі "Білий стік" Сокальського району Львівської області.

Матеріалом для досліджень була кров хворих тварин. Досліджували телят чорно-рябої породи віком 2-3 місяці, хворих на катаральну бронхопневмонію.

Для визначення ефективності лікування створили дві групи телят: контрольну і дослідну, по 8 голів у кожній. Телят контрольної групи лікували за методикою господарства.

Дослідним телятам використовували антибіотик фармазин-50 в дозі 4 мл внутрішньом'язово один раз на добу. Фармазин-50 – антимікробний препарат широкого спектру дії, в склад якого входить антибіотик тілозин. Належить до макролідних антибіотиків і відзначається високою бактеріостатичною дією.

В комплексному лікуванні застосовували три вітаміни .1 мл препарату містить вітамін А 15000 МО, вітамін Д 20000 МО, вітамін Е- 10 мг. Комбінація вітамінів у препараті діє синергічно на підвищення стійкості хвороб молодняку, сприяє росту молодняку, що є важливим при дисбалансі поживних речовин в раціоні і